

Tècnics polítics

Ja fa molts dies, o setmanes –d'ençà del nomenament de Lukas Papademos com a cap de govern de Grècia, i sobretot de Mario Monti a Itàlia– que els diaris van plens d'articles indignats, escandalitzats o alarmats sobre una suposada presa de poder dels tècnics per damunt dels polítics. Com si, per culpa dels famosos mercats (un altre dia en parlarem, dels famosos *mercats*, que han esdevingut una mena de nou “fantasma que recorre Europa” fent por a les criatures i als directors i opinadors de diaris i de noticiaris, i servint d'excusa a la incapacitat històrica de tants governs, d'ací i d'allà), els dirigents polítics elegits democràticament hagueren de cedir el poder a un altre poder superior, el poder econòmic imposat des de fora, per la gran banca, pel capital, per Brussel·les, o per qui sap quina força tenebrosa. Idea, o teoria o visió de les coses, segons la qual ara mateix a Grècia i a Itàlia la democràcia hauria rebut un colp mortal, i pareix que en rebrà molts més en alguns altres països d'Europa. Bé, anem a pams. El drama de Grècia és efecte d'un seguit de polítics ineptes, demagogs o insensats, correctament elegits a les urnes, tant els de dreta com els d'esquerra, que s'han enganyat ells mateixos, i el propi país (massivament aviciat per governs successius, acostumat a gastar molt i pagar poc), i les institucions europees. L'últim dels quals, Papandreu, a còpia de dubtes, de feblesa i d'ajornaments enganyosos, ha hagut de plegar per pura i simple falta d'autoritat, per incapacitat demostrada. Si després el parlament grec, amb el vot d'una gran majoria de diputats, ha hagut de nomenar un tècnic com a cap de govern, això no significa, ni de lluny, que el nou primer ministre no tinga legitimitat democràtica: ha estat elegit pels representants legítims de la sobirania popular, i elegit per a posar en pràctica un seguit de mesures profundament polítiques (com totes les que afecten les finances públiques, el pressupost, els impostos i la distribució de la despesa), que han estat o seran aprovades també pel parlament. Tant Grècia com Itàlia, recordava fa pocs dies la periodista Barbara Spinelli, tenen en comú dues coses que no podem passar per alt: que “la política hi ha estat, durant dècades, sinònim de corrupció i de realitats ocultades, i per això hi ha degenerat”. I per això, també, en els dos països

Joan Francesc Mira

ha calgut intentar un camí poc habitual: “El ceptre passa a homes considerats tecnòcrates, però que en realitat no són nous a la política. Els dos tècnics coneixen perfectament la dedicació especial (la vocació) que s'espera del professional

polític, i Monti, en una entrevista, ha dit amb la màxima naturalitat que ‘operacions tan grans’ com la de reordenar la nostra economia ‘requereixen política, no tècnica’.”

O siga, que el tècnic expert i conscient admet i demana la prioritat de la política. I, en realitat, ni Monti ni Papademos no són estrictament tècnics: són més polítics que la major part dels polítics ocasionals o professionals, incapaços de portar a terme el seu ofici. Lukas Papademos ha estat president de la Banca Nacional de Grècia, i vice-president del Banc Central Europeu, que són càrrecs en què les decisions tècniques són sempre inevitablement i profundament polítiques. I Mario Monti ha estat, entre altres coses, comissari europeu (sota la presidència de Romano Prodi: un altre tècnic?) de Defensa de la Competència, i com a tal va iniciar procediments antimonopoli contra Microsoft, i va frenar la fusió entre els gegants Honeywell i General Electric, que són decisions ben polítiques. A Itàlia, doncs, pensar que un govern agònic i funest presidit per Silvio Berlusconi és més democràtic que un govern presidit per Mario Monti, designat per l'impecable Giorgio Napolitano i votat massivament pels senadors i els diputats, simplement faria riure qualsevol persona de seny. Ja vindran, en pocs mesos o en dos anys, unes altres eleccions en què els grecs i els italians triaran, amb saviesa només hipotètica, els pròxims parlaments, i els parlaments decidiran els governs. Mentrestant, tampoc no hem d'oblidar que acusar les institucions europees d'ingerència o d'interferència en la política dels estats membres és simplement oblidar que la possibilitat (i la responsabilitat) d'aquesta interferència forma part de la substància mateixa del projecte polític d'Europa. La democràcia, doncs, ja no és únicament cosa italiana, o grega o portuguesa, és cosa europea: i les imposicions o pressions de Brussel·les són tan democràtiques com les de Roma o Atenes, o Lisboa o Dublín, sobre els seus ciutadans i el seu territori. I, en efecte, un altre dia parlarem dels *mercats*.

“A Itàlia, doncs, pensar que un govern agònic i funest presidit per Silvio Berlusconi és més ‘democràtic’ que un govern presidit per Mario Monti, designat per l'impecable Giorgio Napolitano i votat massivament pels senadors i els diputats, simplement faria riure qualsevol persona de seny”